

Digitální knihovna

Když jsem rozeslal devátý díl přehledu českých vydání knih Arthura Ransoma, domníval jsem se, že mám hotovo. Z omylu mě vyvedlo pátrání v digitální knihovně. Hledal jsem tam něco jiného, ale náhodně jsem narazil na *Boj o ostrov*. To bylo impulzem pro další bádání, jehož výsledek vám předkládám.

Na úvod asi pár slov o digitální knihovně. Vstoupit do ní můžete na adrese: [Národní digitální knihovna | Digitální knihovna Kramerius](#)

Najdete tam spoustu knih a časopisů. Pro nás je důležité rozdělení do kategorií podle dostupnosti. Některé jsou označené jako **neverejné**, k těm se nedostaneme, digitalizované byly patrně pro budoucnost.

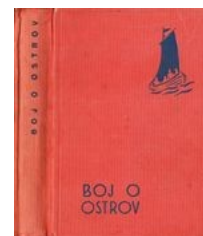
Další kategorie je **v knihovně**. Do těch se dostanete pouze z počítačů v knihovně. Prakticky vyzkoušené nemám, ale předpokládám, že to platí nejen pro počítače v Národní knihovně, ale i v jiných vybraných knihovnách.

Pro nás ransomáky je nejzajímavější kategorie **po přihlášení**, do které patří všechny tituly o nichž bude dále řeč. Jde o díla, která ještě podléhají autorskému zákonu, ale jsou označená jako **díla nedostupná na trhu**. Pokud jste přihlášení do některé z vybraných knihoven¹, přihlásíte se knihovním heslem a knihu můžete volně prohlížet. Z těchto děl ovšem nejde ani kopírovat, ani tisknout. Pro studijní účely je to ovšem velká pomoc.

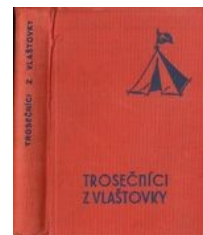
A nakonec se zastavím u dokumentů, které jsou označené **veřejné**. Do těch se dostanete i bez přihlášení a je možné z nich kopírovat a tisknout, limit je obvykle dvacet stran.

Pokud vám mé informace nestačí, jistě vám zasvěceně poradí ve vaší knihovně. Ale teď už pojďme na knížky Arthura Ransoma, které jsou aktuálně přístupné (po přihlášení) v digitální knihovně. Proberu je chronologicky, podle data vydání.

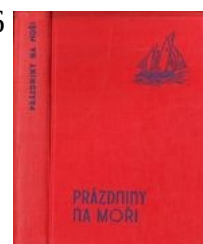
Nejstarší je první vydání *Boje o ostrov* z roku 1934 v nakladatelství Hokr. Dobře známá knihovna Robinson v oranžové plátěné vazbě. Překlad Bohumil Štěpánek, ilustrace L. Salač. Barevný papírový přebal naskenovaný není.



Logicky následují *Trosečníci z Vlaštovky* z roku 1934 opět z nakladatelství Hokr. Ilustrace opět L. Salač, překlad Z. Horáková. Ani zde nenajdeme naskenovaný barevný přebal.

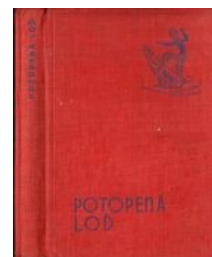


Prázdniny na moři (známé z pozdějších vydání jako *Petr Kachna*) z roku 1936 najdeme v digitální knihovně také. Jen připomenu překladatele Jaromíra Hořejše a ilustrátora Waltra Trieru. Opět sken bez barevného přebalu.



¹ Seznam najdete na úvodní stránce Národní digitální knihovny

Poslední knížka z Hokrovy knihovny Robinson je Potopená loď (v dalších vydáních Klub Lysek) překlad z roku 1939. Překlad Jaromír Hořejš, ilustrace Ondřej Sekora. Ani zde barevný přebal nenajdeme.

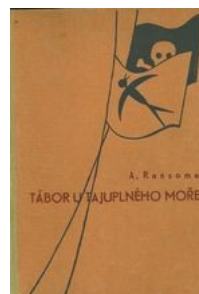


Z předválečné Knihovny Robinson tedy chybí (zatím?) pouze Zamrzlá loď kapitána Flinta.

Z poválečných „hokrů“ s ilustracemi Zdeňka Buriana zde najdeme dvě knížky. Nechtěli jsme jet na moře (1948), kterou známe spíš jako Nechtěli jsme na moře. Překlad Jaromír Hořejš.



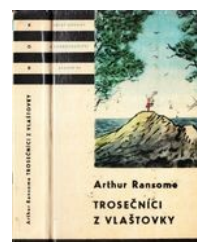
Větší radost určitě udělá ctitelům Arthura Ransoma i Zdeňka Buriana kniha Tábor u tajuplného moře (1948) později vydávaná jako Záhadné vody. Jak jsem se zmínil, je to poslední ransomovka ilustrovaná Burianem, kterou se nakladatelství Albatros nepodařilo znovu vydat. Překlad opět Jaromír Hořejš. Obě poválečná Hokrova vydání jsou bez naskenovaného barevného přebalu.



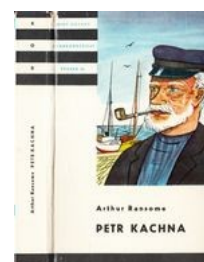
A dostáváme se do období SNDK = Státního nakladatelství dětské knihy, které příběhy Vlaštovek, Amazonek a jejich přátel vydávalo v doposud populární edici KOD (Knihy odvahy a dobrodružství). První v této edici vyšla Zamrzlá loď kapitána Flinta, ale ta v tomto vydání v digitální knihovně zatím není. K dispozici je Boj o ostrov (1959) v překladu Zory Wolfové s ilustracemi Kamila Lhotáka.



Pokračují Trosečníci z Vlaštovky (1960) v překladu Zory Wolfové a s ilustracemi Kamila Lhotáka.



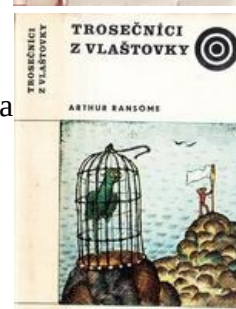
Poslední digitalizovaná knížka z Edice KOD je Petr Kachna (1961), opět v překladu Zory Wolfové a s ilustracemi Kamila Lhotáka.



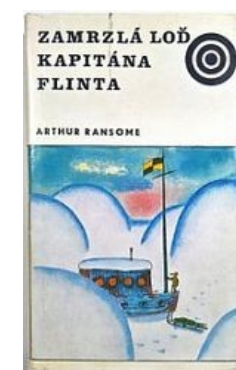
S další knížkou uděláme větší časový skok a dostaneme se do období, kdy se někdejší SNDK přejmenovalo na Albatros. Začíná se Bojem o ostrov (1971) z edice (malá) Střelka. Překlad Zora Wolfová, ilustrace Jan Černý. V Národní digitální knihovně je mylně jako ilustrátor uvedený Kamil Lhoták. Tentokrát je knížka naskenovaná včetně papírového přebalu a na konci je papírový přebal rozvinutý, takže si můžete přečíst i texty na záložkách.



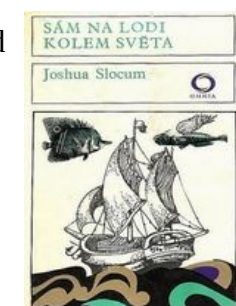
Následují Trosečníci z Vlaštovky z edice Střelka (1972). Překlad Zora Wolfová, jde o onen krácený překlad, na který paní Wolfová nerada vzpomínala, a ilustrace Jan Černý.



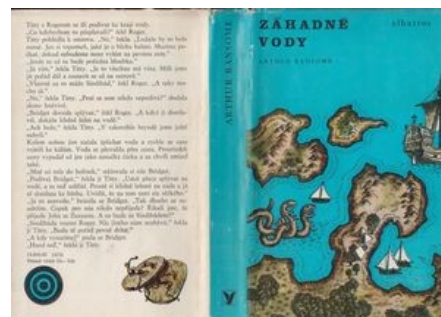
Z roku 1973 je Zamrzlá loď kapitána Flinta – Překlad Zora Wolfová, ilustrace Jan Černý.



V roce 1973 také vychází v nakladatelství Svoboda kniha Joshua Slocum: Sám na lodi kolem světa, která zdánlivě do našeho přehledu nepatří. První pohled je ovšem klamný. Arthur Ransome k ní napsal rozsáhlou (10 stránek) předmluvu. Překlad Gabriela Nová.



Z roku 1980 jsou Záhadné vody (Albatros, edice Střelka). Překlad Zora Wolfová, ilustrace Jan Černý. Naskenovaný i barevný přebal včetně záložek.



Další vydání Boje o ostrov v Albatrosu v edici Střelka je z roku 1982. Opět překlad Zora Wolfová a ilustrace Jan Černý.



Ze stejné edice a přeložená stejnou překladatelkou i ilustrovaná stejným ilustrátorem je česká premiéra knihy Piktové a Mučedníci (1987).



Z edice Střelka je i další vydání Trosečníků z Vlaštkovy (1988). Opět osvědčená dvojice Zora Wolfová, Jan Černý.



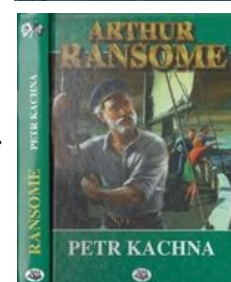
V edici Duha vyšla v roce 1991 Zamrzlá loď kapitána Flinta. Překlad Zora Wolfová, ilustrace Jan Černý (jiné než ve vydání z roku 1973).



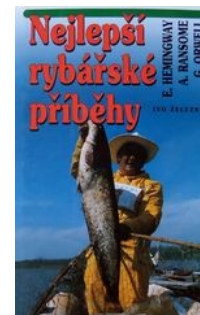
Ze souborného vydání série V+A v nakladatelství Toužimský a Moravec najdeme v digitální knihovně Holubí poštu z roku 1998. Ilustrace jsou tentokrát původní autorovy, jen barevnou ilustrace na desce vytvořil Jan Henke. Překlad Zora Wolfová.



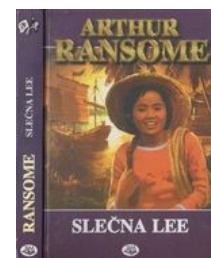
V roce 1998 vyšel u T&M ještě Petr Kachna, který je také dostupný v digitální knihovně. Ilustrace Arthur Ransome a Jan Henke, překlad Zora Wolfová.



V roce 1998 vyšla ještě v nakladatelství Ivo Železný sbírka Nejlepší rybářské příběhy. Od našeho oblíbeného autora zde najdeme krátké vyprávění (3 stránky) Vlasec a prut. Přeložila Dominika Křesťanová, bez ilustrací.



Přehlídku děl Arthura Ransoma v digitální knihovně uzavírá Slečna Lee (2000) z nakladatelství T&M. Ilustrace Arthur Ransome, Jan Henke, překlad Zora Wolfová.



Kromě těch zde probraných jsou digitalizované i další knihy Arthura Ransoma, ovšem ty jsou v kategorii „v knihovně“: Velká šestka 1967 a Velká severní? 1974.

Ještě víc je jich v kategorii „neveřejné“: Zamrzlá loď kapitána Flinta (1937, 1958), Holubí pošta (1947, 1964, 1977), Klub Lysek (1963, 1992), Nechtěli jsme na moře (1976, 1999, 2004), Piktové a mučedníci (2003), Boj o ostrov (2004), Lysky na severu (2005) a Záhadné vody (2005).

Podle jakých kritérií se digitalizované knihy zařazují do zmíněných kategorií, netuším, přiznám se, že nějakou logiku jsem v tom hledal marně. Přesto buďme za to, co nám Národní digitální knihovna poskytuje, vděční. Samozřejmě, skuteční fandové si knížky Arthura Ransoma raději opatří v papírové podobě. Spoustu příležitostí k tomu nabízí vyhledávač Můj antikvariát (<https://muj-antikvariat.cz>). Musíte ovšem počítat s tím, že ceny (zvláště starších vydání) jsou někdy dost vysoké. Já to porovnávám s tím, kdy jsem si svou sbírku ransomovek začal doplňovat. Některé knížky jsem pořídil za velmi rozumnou cenu, mnohé do stovky. Dnes se mnohé z nich nabízí za cenu několikanásobně větší.

O knížkách zde píšete skutečně telegraficky. Detaily najdete v předchozích dílech Přehledu českých vydání

čfk